

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Вікторія БОЙКО

" 26 " серпня 2022 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Наталя КИРИЧЕНКО

Протокол засідання кафедри менеджменту
та інформаційних технологій ХДАЕУ
від " 26 " серпня 2022 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ІННОВАТИКА ТА АДАПТАЦІЯ ДО ЗМІН**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітня програма – Туризм

Спеціальність – 242 Туризм

Галузь знань –24 Сфера обслуговування

Херсон – 2022

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Інноватика та адаптація до змін
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Менеджменту та інформаційних технологій
Викладач	Боліла Світлана Юріївна; к.с.-г.н., доцент кафедри менеджменту та інформаційних технологій
Контактна інформація	тел.0952269697 e-mail: bolelayasu@gmail.com mega_management2018
Графік консультацій	понеділок, середа Час 15.00 - 16.20 Консультації online: Viber +38 0952269697, Zoom https://us04web.zoom.us/j/6251603725?pwd=Y3pBVkFRVzNIaVhJRkFnbGZxcG8yQT09
Програма дисципліни	Тема 1. Сутність понять управління інноваціями та змінами Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт управління Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності Тема 5. Управління інноваційним розвитком організації Тема 6. Управління інноваційним проектом Тема 7. Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації
Мова викладання	українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	Зростання темпів НТП, повсюдне застосування інноваційних технологій в сервісному суспільстві, робить важливим для фахівця нового покоління набуття системних знань з управління інноваціями та набуття вмінь адаптуватися до нових ситуацій, розв'язувати як відомі для нього задачі, так і нові, нестандартні та непередбачувані, вміння продуктивно реагувати на зміни. Це обумовлює необхідність навчального курсу «Інноватика та адаптація до змін» для формування інноваційного світогляду та професійних знань фахівців з туризму. У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати: основні поняття, термінологію курсу; теорію інноватики; класифікацію інновацій, змін, інноваційних проєктів, інноваційних стратегій; сутність та складові механізми інформаційного забезпечення підприємства; основні положення інноваційної стратегії; зміст і етапи розробки, а також моделі структуризації інноваційного проєкту; систему показників для оцінки економічної ефективності інновацій; види ефектів від застосування інновацій; принципи оцінки інноваційних ризиків та розуміти роль фахівця в управлінні змінами. Здобувачі вищої освіти повинні вміти використовувати знання, набуті при вивченні практичних прийомів з управління
-----------------------	--

	інноваціями в сфері туризму, адаптувати їх до сучасних умов надання туристичних послуг, поєднувати з іншими сучасними знаннями та інформаційними технологіями, розв'язувати конкретні професійні завдання та застосовувати набуті теоретичні знання при розв'язанні конкретних ситуацій; уміти творчо вирішувати питання пошуку резервів удосконалення діяльності підприємств в сфері туризму
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Дисципліна «Інноватика та адаптація до змін» спрямована на формування у майбутніх фахівців у сфері туризму системи спеціальних знань з питань базових категорій інноватики та її інструментарію, набуття практичних вмінь і навичок з управління інноваційною діяльністю та адаптацією до змін в умовах сервісної економіки.
Завдання вивчення дисципліни	Завданням навчального курсу є здобуття належних знань з теорії інноватики та адаптації до змін та їх реалізація шляхом набуття вмінь та навичок використання її інструментів в практичній діяльності підприємства туристичної сфери для досягнення поставлених цілей та вирішення професійних задач.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні	ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК 09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.
Спеціальні (фахові)	СК21.Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.. СК26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПРН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. ПРН 10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна,

	економічна, техніко-технологічна). PH.13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей. PH.20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
--	---

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2022-2023
Семестр	7-ий
Курс	4-ий
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента
Пререквізити	Організація і технологія туристичної діяльності, Міжнародні системи управління якістю послуг
Постреквізити	Комплексна виробнича практика з фаху

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4/120
Лекції	30
Практичні / Семінарські	30
Лабораторні	-
Самостійна робота	60
Форма підсумкового контролю	Залік

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: MS Office. Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення крім загальноновживаних програм та операційних систем Microsoft Office.
Обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час семінарських та практичних занять, готувати презентації, брати участь в обговоренні актуальних питань, що вивчаються. Заохочується активна робота на заняттях, участь у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у
------------------------	---

	конкурсах наукових робіт, олімпіадах, участь у заходах неформальної освіти та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Здобувач, у якого за результатами поточного семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати. Перескладання змістових частин відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лек.	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1 . Теоретичні основи управління інноваціями та змінами							
1	Тема 1	Сутність понять управління інноваціями та змінами	4		4	10	12
2	Тема 2	Інноваційна діяльність як об'єкт управління	4		6	10	16
3	Тема 3	Державна підтримка інноваційних процесів	4		2	8	8
	ПК ЗЧ 1	Підсумкова контрольна робота №1					6
Змістова частина 2 . Реалізація нововведень і ефективність інноваційної діяльності							
4	Тема 4	Організаційні форми інноваційної діяльності	6		4	8	12

5	Тема 5	Управління інноваційним розвитком організацій	4		6	8	16
6	Тема 6	Управління інноваційним проєктом	4		4	8	12
7	Тема 7	Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації	4		4	8	12
	ПК ЗЧ 2	Підсумкова контрольна робота №2					6
	РАЗОМ ЗА КУРС		30		30	60	100

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювальне-спонукальне, система візуальних засобів. Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу за темами програми, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій Наочні методи навчання, ілюстрування
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, рольові та ділові ігри, тренінги, обговорення, кейс-методи, роботи в малих групах тощо
Лабораторні	-
Самостійна робота	Конспектування, тезування, анотування, рецензування, підготовка рефератів, презентацій, тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей на основі вивчення досвіду та узагальнення практики інноваційної діяльності в сучасних вітчизняних підприємствах та зарубіжних компаніях, участь у конкурсах студентських наукових робіт за інноваційною тематикою
Індивідуальна робота	Підготовка та захист самостійної розробки (реферату) та захисту її на заняттях.

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль	
<p>Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи здобувача; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації тощо.</p> <p>Вимоги та методи до поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, реферат, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.</p>	
Підсумковий контроль за змістовою частиною	
<p>Дві ПК ЗЧ передбачено за результатами вивчення тем розділу 1 і розділу 2. Для проведення підсумкового контролю розроблено контрольні завдання. Варіанти завдань для підсумкового контролю є рівнозначні за трудомісткістю</p>	

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік – 60 балів. Крім того, здобувач може підвищувати рівень своїх знань шляхом участі у заходах неформальної освіти, за отримання сертифікату або диплома, що засвідчують відповідний рівень підвищення професійного рівня

Розподіл балів з дисципліни (форма контролю – залік)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (максимальна кількість балів)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)									Підсумкова оцінка
Змістова частина 1				Змістова частина 2					
T1	T2	T3	ПК ЗЧ1	T4	T5	T6	T7	ПК ЗЧ 2	
Max 12	Max 16	Max 8	Max 6	Max12	Max16	Max 12	Max12	Max 6	Max 100

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D	Добре	
60-63	E		
35-59	FX	Задовільно	
1-34	F	Незадовільно	
		Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горбовий А. Ю., Ліпич Л. Г., Степанюк О. М., Погореловська І. Д., Буняк Н.М., Хілуха О.А. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Видання 2-е виправлене і доповнене. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 223 с. 2. Інноваційний менеджмент: підручник / А. В. Череп, Т. В. Пуліна, О. Г. Череп. К. : Кондор, 2018. 442 с. 3. Інноваційний розвиток підприємства [текст]: навч.посіб./ Пугач А.М., Демчук Н.І., Довгаль О.В., Крючко Л.С., Тягло Н.В.– ФОП Швець В.М., 2018. 348 с. 4. Микитюк П. П. Інноваційна діяльність : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / П. П. Микитюк, Б. Г. Сенів; М-во освіти і науки України, К. : Центр учбової літератури, 2019. 392 с. 5. Микитюк П.П., Брич В.Я., Шкільняк М.М., Микитюк Ю.І. Інноваційний менеджмент: підруч. Тернопіль: Економ. Думка ТНЕУ, 2019. 518 с. 6. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с 7. Черноіванова Г. С. Організаційно-економічне забезпечення управління інноваціями та інноваційною працею : монографія. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2018. 284 с. 8. Управління інноваціями. Навч.-метод. посібник. / І.І. Стойко /. Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2018. 200 с.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гончар О.І. Формування комплексу елементів інноваційного забезпечення механізму управління потенціалом підприємства / О.І. Гончар // Актуальні питання комплексного оцінювання інноваційної діяльності промислових підприємств: монографія / О.О. Орлов, О.І. Гончар, С.В. Ковальчук, Є.Г. Рясних . Хмельницький : ХНУ, 2017. 552с. 2. Гусаріна Н.В. Концепція економічного розвитку та інноваційні активності підприємств в умовах динамічних змін зовнішнього середовища: монографія / Н.В. Гусаріна. Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2017.178 с. 3. Управління економічними процесами та інноваційний розвиток промислових підприємств в умовах динамічних змін зовнішнього середовища: колективна монографія за заг. ред. д.е.н., проф.. Шарко М.В. Херсон: , 2017. 264 с. 4. Боліла С.Ю., Осадчук І.В. Удосконалення системи забезпечення інноваційного розвитку аграрних формувань: регіональний аспект. Науковий економічний журнал «Інтелект ХХІ». Випуск 1/2018. Київ. С.160-164. URL:http://www.intellect21.nuft.org.ua/index.php/archiv. 5. Боліла С.Ю., Осадчук І.В., Кириченко Н.В, Інноваційна складова управління аграрними формуваннями в умовах глобалізації. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. (категорія Б). Вип. 1. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 96-102. URL:http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/4671

6. Боліла С.Ю., Кириченко Н.В., Осадчук І.В. Інноваційний вектор розвитку регіонального аграрного виробництва. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал (категорія Б). Вип. 2. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 86-94. URL:<http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/4673>
7. Кириченко Н.В., Осадчук І.В., Боліла С.Ю. Визначення стримуючих факторів та шляхів стимулювання впровадження інновацій агроформуваннями. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал (категорія Б) Вип. 1. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 117-123. URL: <http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/4671>
8. Кириченко Н.В., Боліла С.Ю., Осадчук І.В. Міжнародний досвід державного стимулювання впровадження інновацій підприємствами аграрного сектору та можливості його використання в Україні. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка: Науковий журнал. (категорія Б) Вип. 2. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 118-124. URL:<http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/4673>
9. Боліла С.Ю. Інновації як фактор подолання загроз в управлінні аграрними підприємствами в умовах сучасних викликів. Сучасне управління: ризику, виклики, безпека, перспективність використання та проблеми впровадження в державному та приватному секторах економіки: колективна монографія / Загальна редакція д-ра екон. наук, професора Н.Е. Аванесової. Харків:ФОП Панов А.М., 2021. 636 с./ С. 335- 351. URL:<http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/6363?show=full>.
10. Anastasiia Konovalenko, Natalia Shkvyria, Nataliia Filipchuk, Antonina Stankova and Svitlana Bolila. Marketing Communications in the Logistics System of Information and Innovation Technologies of the Consumer Market. Review of Economics and Finance, 2022, 20, 243-254
11. Bolila, S. Development of territories using modern management and marketing tools in the conditions of global challenges and threats. Global aspects of national economy development in the conditions of transformations. collective monograph. LVIV-TORUN. LINA-PRES, Ukraine-Poland, 2021. P. 61-78. URL: <http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/7255/>.
12. M.V. Kostel, a. V. Samoilkova (2019) . Innovation Strategy for Business: Financial Management Aspects. Mechanism of Economic Regulation, pp.71- 78. https://www.researchgate.net/profile/Anastasiia-Samoilkova/publication/339328261_Innovation_Strategy_for_Business_Financial_Management_Aspects/links/5ffec81a45851553a03dc763/Innovation-Strategy-for-Business-Financial-Management-Aspects.pdf.
13. Fila, M., Levicky, M., Mura, L., Maros, M., & Korenkova, M. (2020). Innovations for Business Management: Motivation and Barriers. Marketing and Management of Innovations, 4, pp.266-278. <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.4-22>.
14. Chang, S. (2020). Implementation of Innovation in the Company: Situation Analysis. Marketing and Management of Innovations, 4, pp.290-303. <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.4-24>.
15. Coculova, J., & Tomcikova, L. (2021). Innovative Human Resource Management practices for the Talent

	<p>Management Implementation. Marketing and Management of Innovations, 4, pp. 47-54. http://doi.org/10.21272/mmi.2021.4-04.</p> <p>16. Urbinati, A., Landoni, P., Cococcioni, F. and De Giudici, L. (2021), "Stakeholder management in open innovation projects: a multiple case study analysis", European Journal of Innovation Management, Vol. 24 No. 5, pp. 1595-1624. https://doi.org/10.1108/EJIM-03-2020-0076management in open innovation projects:</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України: «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15/ 2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/tag/doslidzhennya-ta-innovatsii 3. Офіційний сайт Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.uintei.kiev.ua/page/zagalni-vidomosti/// 4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA. 5. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/. 6. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/. 7. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/.